

таких штампів, печаток, бланків; 5) використання завідомо підробленого документа.

Дослідження даної теми повністю підтвердило її актуальність як для теорії кримінального права, так і для правозастосовної практики. Підроблення документів, штампів, печаток або бланків з метою використати їх надалі для незаконного і безоплатного заволодіння чужим майном шляхом обману слід кваліфікувати за сукупністю злочинів – за ч. 1 ст. 358 і за ч. 1 ст. 14, ч. ч. 2, 3 або 4 ст. 190 КК України як готування до шахрайства за обтяжуючих обставин.

Кваліфікація за ст. 358 КК України не виключається, якщо особа шляхом підроблення документа прагне реалізувати своє дійсне право, що ґрунтується на чинному законодавстві, оскільки і в такій ситуації відбувається посягання на встановлений порядок документального посвідчення фактів, які мають юридичне значення.

Використання завідомо підробленого документа є закінченим злочином з моменту, коли документ пред'явлено або подано винним незалежно від того, чи вдалося йому досягти поставленої мети.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України: наук.-практ. коментар / за заг. ред. В.Т. Маляренка, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – Х.: Одиссей, 2008. – 152 с.
3. Тучков С. С. Підроблення як спосіб вчинення злочину : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – К., 2009.
4. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. акад. НАН України Ю.С. Шемшученка. – К.: Юридика думка, 2010.
5. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. – К.: А.С.К., 2010.

Огороднік М.,
студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м.Київ
Науковий керівник: Хорт І.В., старший викладач

ОБВИНУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОКУРОРА У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

У квітні поточного року Верховна Рада України прийняла новий Кримінально-процесуальний кодекс (КПК) України, згідно з яким на прокурора покладаються такі функції: підготовка обвинувачення у досудовому провадженні, а у судовому провадженні – підтримання державного обвинувачення та інші.

Функціями прокурора на стадіях досудового і судового слідства переймалися такі українські і зарубіжні дослідники, як Л. Александров, В. Божьєв, Л. Давиденко, В. Зеленецький, А. Кучин, Л. Лобойко, М. Михеєнко, О. Михайленко, В. Нор, В. Іївненко, М. Руденко, В. Савицький, М. Строгович, Г. Серєда, И. Сухарєв, А. Тушев та інші. Водночас зазначені фахівці майже не зверталися у своїх дослідженнях до такої функції, як підготовка прокурором обвинувального акта.

Цей державно-правовий напрям прокурорської діяльності є загальнопроцесуальним, і за новим КПК України йменується функцією обвинувачення (ч. 3 ст. 23), яка реалізується в досудовому провадженні у формі підготовки обвинувачення (пункти 1-14 ст. 36 нового КПК України), а у судовому провадженні – у формі підтримання державного обвинувачення (пункт 15 ст. 36 КПК України). Вказана функція реалізується прокурором не тільки задля викриття особи у вчиненні злочину, а й з метою захисту кожного потерпілого, відновлення його порушених прав, а також з метою забезпечення безпеки держави і суспільства. Таким чином, функція обвинувачення, що виконується прокурором у кримінальному судочинстві, є не тільки однією із основних (загальнопроцесуальних) функцій кримінального судочинства, спрямованою на висунення обвинувачення і доведення його перед судом, а й правовим засобом захисту і інтересів особи, держави і суспільства від злочинних посягань у цілому.

Після направлення прокурором обвинувального акта (кримінального позову) до суду, прокурор зобов'язаний довести це обвинувачення перед

судом з метою забезпечення кримінальної відповідальності особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Це – друга частина (етап) функції обвинувачення. Вона реалізується у формі підтримання державного обвинувачення в суді, тобто у судовому провадженні.

Таким чином, загально процесуальна функція обвинувачення, що виконується прокурором, поділяється на 2 самостійні взаємопов'язані частини: досудову (початкову) і судову (остаточну). Кожна із цих частин реалізується в окремих етапах кримінального процесу, відокремлених як за суб'єктним складом його учасників, так і за правилами кримінального провадження. Змістом першого етапу є діяльність прокурора та інших учасників сторони обвинувачення, спрямована на підготовку кримінального позову (обвинувального акта) та його офіційного оформлення (затвердження чи складання).

Відповідно до пункту 13 ст. 3 КПК України змістом цього процесуального документа є твердження про вчинення певною особою діяння, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність, вчинене в порядку, встановленому цим Кодексом.

Фахова підготовка прокурором кримінального позову (обвинувального акта) забезпечується не лише неупередженими діями органів досудового розслідування, завдяки допомозі потерпілого, а й контрольними повноваженнями слідчого судді, який всі свої зусилля на стадії досудового провадження спрямовує в русло недопущення порушень прав людини і тим самим забезпечує якісне виконання слідчих дій, незаперечність їх доказового значення.

З появою у кримінальній справі обвинувального акта (кримінального позову) завершується стадія досудового розслідування, і підозрюваний набуває кримінально-процесуального статусу обвинуваченого. Його вина у вчиненні злочину підтверджена у встановленому законом порядку. Але це доленосне питання вирішується прокурором у односторонньому порядку, одноособово, без участі інших сторін – обвинуваченого, захисника та законного представника. Уявляється, що це є порушенням принципу змагальності сторін. прокурором обвинувачення".

Сьогодні настав час для введення до КПК України самостійної стадії процесу – порушення обвинувачення. Цього вимагають: роль обвинувачення у формі підготовки обвинувального акта (кримінального позову) і прокурора, який його здійснює на стадії досудового провадження; комплекс питань, пов'язаних із завершенням підготовчої роботи та складання обвинувального акта (кримінального позову); впровадження прин-

ципу змагальності на що стадію; визначення підстав для порушення обвинувачення та суб'єктів, які мають право порушувати обвинувачення; умови прийняття обвинувального акта (кримінального позову) для доведення його в суді та відмови від прийняття його судом тощо. Без такої стадії досудове провадження не є повноцінним, а цілі і завдання цього провадження не можуть вважатися виконаними.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Європейська конвенція про захист прав і основних свобод людини. Прийнята 4 листопада 1950 р. // Вісник Верховного Суду України. – 1997. – № 3. (вкладка).
3. Кримінально-процесуальний кодекс України: Офіційний текст. – Київ: Правова єдність, 2012. – 304 с.
4. Про прокуратуру : Закон України від 5 листоп. 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793.

УДК: 343.575 (043.2)

Погоріло Д.М.
студентка,

Юридичний факультет,
Чернігівський державний технологічний університет, м. Чернігів
Науковий керівник: Берднік І.В., к.ю.н., доцент

ОБ'ЄКТ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ "ПОСІВ АБО ВИРОЩУВАННЯ СНОТВОРНОГО МАКУ ЧИ КОНОПЕЛЬ"

Існування саме кримінальної відповідальності забезпечує більш-менш нормальний стан суспільного життя та не допускає анархії. Однак введення на теренах України більш жорстких санкцій, не допомогло б подолати кризу злочинності яка склалася в нашому суспільстві.

В історичному аспекті мак і рослини коноплі використовувались у промисловості як харчові (мак) та виробничі (рослини коноплі – напр., для пошиву одягу) рослини. Нині ж у суспільстві виник злам і переосмислення моральних цінностей і ці рослини стали використовуватись для отримання наркотичних речовин, що містяться у їх структурі. Тому держава на законодавчому рівні обмежила обіг і використання даних